

อนุสานนิปากฎหมายแห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อ กัณหา สุขกามโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลลังหมี อำเภอวังน้ำเยีย จังหวัดราชสีมา

วันนี้เป็นวันอาทิตย์ที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ของศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ของศาสนาคริสต์ ยิจเลาห์ศักราช ๑๔๔๖ ของศาสนาอิสลาม

วันนี้เป็นวันอาทิตย์ เป็นวันหยุดทำงานของข้าราชการ วันเสาร์วันอาทิตย์
เป็นวันหยุดทำงานของข้าราชการ วันจันทร์อังคารพุธพฤหัสสุกร์เป็นวันทำงาน
ของข้าราชการ

การทำงานเป็นอิริยมรรคในการดำรงชีวิต อิริยมรรคเป็นกระบวนการปัญญา
สัมมาทิฐิ ทั้งกายทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาทอาชีพ มันเป็นกระบวนการทำงาน
ของกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีพ เป็นมรรคเป็นแนวทางดำเนินชีวิต
ที่เป็นกระบวนการที่ดีที่ประกอบด้วยปัญญา

เราทั้งหลายต้องมีความเห็นถูกต้อง เข้าใจถูกต้อง ปฏิบัติถูกต้อง อันนี้คือ
ความถูกต้อง เพื่อเราทั้งหลายจะไม่ได้ทำอะไรตามความไม่รู้ความไม่เข้าใจ

ทุกคนต้องรู้ความจริง มีสติมีปัญญา อย่าไปทำอะไร คิดอะไรพูดอะไร อาชีพอะไร
ที่ไม่ถูกต้อง เพราะสิ่งทั้งหลายทั้งปวงนั้นเกิดจากเหตุเกิดจากปัจจัย เพราะสิ่งนี้มี
สิ่งต่อไปมันถึงมี

ชีวิตของเราจะได้ก้าวไปด้วยความดี ก้าวไปด้วยปัญญา มีปฏิปทาทางดงาม มีศิลปะชีวิต มีศิลามีสมาริคือความตั้งมั่น มีปัญญา มีศิลามีสมาริมีปัญญาในการดำเนินชีวิต

ปัจจุบันนี่ถึงเป็นวาระสำคัญ จิตวาระสุดท้ายเป็นจิตวาระสำคัญ จิตปัจจุบันนี้ ก็คือวาระจิตสุดท้ายนั้นแหล่ง แล้วก็เป็นพื้นฐานของอนาคตนั่น ปัจจุบันนี่ถึงเป็นวาระสำคัญของการประพฤติการปฏิบัติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านถึงบอกเราทั้งหลายว่า ปัจจุบันเป็นสิ่งที่สำคัญ เเรอทั้งหลายอย่าได้ประมาท เมื่อมันผ่านไปแล้วทุกอย่างนั้นเอกสารลับคืนมาไม่ได้อย่าไปประมาท ต้องรู้เข้าใจ มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติในปัจจุบัน ต้องก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจเป็นมรรคเป็นอริยมรรค

ทุก ๆ คนในโลกนี้นี่เราจำเป็นต้องใช้หลักการเดียวกันนี้แหล่ง คืออริยมรรคนะ อริยมรรคก็ได้แก่สมมติสัจจะ สมมติสัจจะทั้งหลายที่หมุ่มวลมนุษย์ทั้งหลายบัญญัติขึ้น ตั้งหลายล้านสมมติเพื่อชี้ให้เห็นทุกແง່ມູນ เพื่อเราจะได้อาสมมตินั้นมาใช้มาปฏิบัติ เพื่อเป็นมรรคเป็นอริยมรรค ชี้ให้เห็นว่าอันนี้ดีอันนี้ไม่ดี อันนี้ถูกต้อง อันนี้ไม่ถูกต้อง อันนี้ไม่ดีไม่ชัวร์อย่างนี้แหล่ง สมมติสัจจะนั้นมีความหมายอย่างนี้ แล้วหมุ่มวลมนุษย์ ทั้งหลายก็เข้าใจสมมติ แล้วพากันประพฤติปฏิบัติต่อสมมตินั้น ๆ

ให้มีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ มีปิติมีเอกคตามีความเป็นหนึ่งในการประพฤติการปฏิบัติ ก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ ไม่ไปตามสิ่งที่ไม่รู้ไม่เข้าใจ มนุษย์เรานี่ถึงมีการเรียนการศึกษาทั้งหมด ๑๕ ศาสตร์ เพื่อเป็นหลักการ เพื่อเป็นหลักการทางวัตถุหลักการทางจิตใจ กิริยามารยาท อาชีพนั่น ต้องมีหลักการ

แล้วก็เป็นอุดมการณ์ด้วยปิติสุขเอกคคตา สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะเพื่อเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม

วันจันทร์อังคารพุธพฤหัสสุกร์เป็นวันทำงาน การทำงานกับการปฏิบัติธรรมสองอย่างต้องไปพร้อม ๆ กันแยกกันไม่ได้ ถ้าแยกกันแล้วไม่มีสูกต้องให้เข้าใจอย่างนี้ ถ้าแยกกันมันจะเป็นนิติบุคคลตัวตนทันที ถ้าแยกกันมันจะไม่เป็นศีล จะไม่เป็นสามัชจะไม่เป็นปัญญา มันจะเป็นนิติบุคคลตัวตน ให้เข้าใจว่าแยกกันไม่ได้ การทำงานกับการปฏิบัติธรรมต้องพร้อม ๆ กันแยกกันไม่ได้

เรามีความสุขมีปิติมีเอกคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะว่าเราต้องมีปัญญาเป็นเครื่องหล่อเลี้ยง มีปิติมีสุขมีเอกคคตาในการเดินทางด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยความสงบด้วยปัญญา

วันเสาร์วันอาทิตย์เป็นวันหยุดของหมู่มวลมนุษย์ หยุดทำงานภายนอก ยกเลิกงานภายนอก มาเอาแต่ธรรมะล้วน ๆ มาเน้นเรื่องจิตเรื่องใจ ยกเลิกธุรกิจภายนอกหมดนั่น มาเจริญสติเจริญสัมปชัญญะ ยกเลิกเรื่องอดีตเรื่องอนาคต ปัจจุบันก็เข้าสู่ความว่างจากตัวตน เพื่อนเน้นเรื่องจิตเรื่องใจเพื่อพัฒนาเรื่องจิตเรื่องใจ เพื่อให้ใจของพวกราเข้าถึงบริสุทธิคุณ

พระในโลกทั้งหลายทั้งปวงนี้มันอร่อยมันแซบมันลำมันน้ำมันหรอยต้องมีหลักการฝึก ฝึกวันเสาร์วันอาทิตย์อย่างนี้ นี้เป็นหลักการสากลของโลก

แต่หลักการของพระศาสนา ศาสนาพุทธเค้าเอาไว้ ๗ คำ ๔ คำ เป็นวันหยุดวันหยุดไปวัด เพราะวัดเป็นสถานที่ของนักบวชทั้งหลายที่พากันบวช

เพื่อให้ไปในทางเสียสละ เพื่อไปบำรุงพระพุทธศาสนา เพื่อไปเสียสละ
แล้วไปถือศีลปฏิบัติธรรมอยู่ที่วัด ที่นั่นจะมีนักบวช นักบวชก็คือผู้ที่เสียสละ ยกเลิก
สิ่งภายนอกหมด เอาเรื่องจิตเรื่องใจ ยกเลิกตัวยกเลิกตนหมดนั่น ไม่เป็นนิติบุคคล
ไม่เป็นตัวไม่เป็นตน

ผู้ที่จะไปบวชในพระพุทธศาสนาต้องได้รับคัดเลือกจากพระอุปัชฌาย์ แล้วก็มี
พระรับรองอย่างน้อย ๑๐ รูปขึ้นไปรับรองนั่น ที่เค้าไปบวชทุกวันนี้

ถ้าเราเป็นประชาชนอยู่ที่บ้านก็เรียกว่าไปวัดอยู่ที่วัด ผู้ที่อยู่ที่วัดก็เรียกว่า
มาบวชที่วัด

ผู้ที่มาบวชในพระศาสนาต้องยกเลิกตัวตนหมด ต้องมาตั้งฉาวยาให้ใหม่ แต่ก่อนซึ่ง
ที่เป็น zh ราVAS ชื่อหนึ่ง เมื่อไปบวชก็ตั้งฉาวยาให้ใหม่เพื่อยกเลิกตัวยกเลิกตน ยกเลิก
อดีตหมด ตั้งฉาวยาให้ใหม่ เป็นผู้ที่เกิดใหม่ ยกเลิกตัวตนเอาพระธรรมพระวินัยนำชีวิต
เค้าถึงเรียกว่าพระ

พระนั้นคือพระธรรมพระวินัยไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน ถ้าเป็นตัวเป็นตนอยู่ก็ไม่เป็นพระ
พระนี้คือผู้ที่ยกเลิกตัวยกเลิกตนได้แก่พระธรรมพระวินัย ผู้ที่ไปบวชคือผู้ที่
เอาพระนิพพานดำเนินชีวิต ยกเลิกตัวตน

จุดมุ่งหมายปลายทางของผู้ที่ไปบวชหรือผู้ที่มาบวชเป้าหมายคือพระนิพพาน
เป็นพระธรรมเป็นพระวินัย จะเป็นครกได้ถ้ายกเลิกตัวตนบุคคลนั้นก็คือพระ
นั้นแหล่งคือพระธรรมพระวินัย ยกเลิกตัวตนบุคคลนั้นก็เป็นพระ ผู้ที่ไปบวช
เป็นพระนั่นมีความหมายอย่างนี้

ศาสนาຖุกศาสากมีนักบวชทดนั่ง เค้าใช้หลักการเดียวกันนี้แหละ
ยกเลิกตัวตนเป็นพระของศาสานนั่น ๆ

พระนี้ไม่ใช่นิติบุคคลตัวตนนะ พระนี้คือพระธรรมคือพระวินัยไม่ใช่นิติบุคคล
ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน จะเป็นใครก็ได้ ผู้ที่ไปบวชหรือมาบวชถึงไม่เลือกชาติชั้นวรรณะ
เป็นครบที่ไหนก็ได้ ต้องเข้าสู่ระบบเข้าสู่การปฏิบัติในความเป็นพระ ต้องเข้าสู่
มาตรฐานของพระธรรมพระวินัย เข้าสู่ มอก.ในการประพฤติการปฏิบัติ

ผู้ที่มาบวชหรือไปบวชนะ ทุกคนก็ให้ความเคารพกราบไหว้ เมื่อไปบวชแล้ว
พ่อแม่ปู่ย่าตายายก็ต้องเคารพกราบไหว้ เพราะไม่ใช่นิติบุคคลตัวตน เพราะบุคคลนั่น
คือพระธรรมพระวินัยนะ

โครงการก่อนคนนั่นก้อยู่ข้างหน้า เมื่อนราษฎร์ที่พากันไปบวช นายภูษามาลา
เป็นลูกน้องเป็นคนรับใช้ พระพุทธเจ้าท่านก็ให้ราชกุมารบวชทีหลัง เพื่อจะได้ยกเลิก
นิติบุคคลตัวตนนะ ให้คนใช้บวชก่อน คือพระอุปัลิที่เป็นภูษามาลาของกัชตري์ของ
เชื้อพระวงศ์ ผู้ที่มาบวชนี้ต้องยกเลิกตัวตน ถ้ามีตัวมีตนอยู่ก็เป็นนิติบุคคลตัวตน มันก็
ไม่เข้าถึงพระธรรมไม่เข้าถึงพระวินัย เพราะเป็นนิติบุคคลตัวตน

ความทุกข์ทั้งหลายอยู่ที่เรามีตัวมีตนนะ ตัวตนนั่นแหละคือความทุกข์นั่น
ตัวตนนั่นแหละคือทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป นอกจากทุกข์นี้ไม่มี

เราทั้งหลายต้องมีสัมมาทิฐิมีความเห็นถูกต้องเข้าใจถูกต้อง เพื่อหยุดสัญชาตญาณ
ด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยธรรมด้วยธรรมนูญรู้จูญธรรมนูญ

เราทั้งหลายนามีปิติมีความสุขมีเอกคคตาในการประพฤติการปฏิบัติเพื่อเข้าสู่ธรรมะ

ระบบของมนุษย์นี้ต้องเอารรมนำชีวิต เอารรมนูญนำชีวิต

เน้นที่ตัวของมนุษย์ผู้นั้นเอง เพราะไม่มีใครประพฤติปฏิบัติแทนกันได้ ต้องเน้นที่ตัวของมนุษย์ผู้นั้นเอง

มนุษย์ทั้งหลายถึงต้องเป็นผู้มีปัญญาสัมมาทิฐิ แล้วเอารرمนำชีวิต เป็นศิลปะที่ประเสริฐ เรียกว่าศิลスマาริประกอบด้วยปัญญา

การเป็นพระนั้นมนุษย์เราเป็นพระได้ทุก ๆ คน

คำว่าพระนั่นคือผู้ที่มีสัมมาทิฐิมีความเห็นถูกต้องเข้าใจถูกต้องแล้วปฏิบัติถูกต้อง เพราะความเป็นพระนั้นอยู่ที่เราเข้าใจแล้วเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ มันเป็นเรื่องอริยมรรค

ศาสนาพุทธนี้ก่อตัวถึงอริยมรรคมีองค์แปด แต่ถ้าจะพูดจริง ๆ มันมากกว่า อริยมรรคมีองค์แปดนั่น นี้เป็นพุดเป็นหลักการให้ฟังเพื่อให้จับหลักให้ได้

ชีวิตที่จะสมบูรณ์ด้วยวิตามินโปรดีนเกลือแร่แร่ธาตุต่าง ๆ นั้นเปรียบอุปมาอุปไมย ว่าเหมือนต้นไม้ต้นหนึ่งนี้แหลก

ต้นไม้ต้นหนึ่งนั้นเด็กต้องได้อาหารจากทุกชิ้นส่วนของต้นไม้ ได้มาจากบ้างทางใบบ้าง ทางกิ่งทางสาขาทางเปลือกทางกะพี้ทางใบทางยอด ได้มาจากทุกสิ่ง ทุกส่วนที่เป็นปริมาณ lokal ของต้นไม้ ได้อากาศได้แสงแดดได้ออกซิเจนได้มาจากทุกทิศ ทุกทาง

ฉันได้ก็ฉันนั้น ชีวิตของมนุษย์ก็เปรียบเหมือนต้นไม้ ธรรมะต้องได้มาจากการกระทำการที่สำคัญที่สุด กิริยาภารยา ที่ต้องเป็นความถูกต้องต้องเป็นธรรม เป็นความยุติธรรม เป็นประภัสสรของทุกสิ่งทุกอย่าง ให้สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ ไม่ใช่มาจากการทางรากอย่างเดียว แต่ต้องมาจากทุกทิศทุกทาง ให้เราทั้งหลายเข้าใจอย่างความเป็นพระก็เป็นสากลอีกด้วย ไม่ใช่เฉพาะศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ไม่ใช่นักบวชไม่ใช่ข้าราชการนักการเมือง มันมีได้กับเราทุก ๆ คนให้เราเข้าใจ

ที่เค้าแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการเราคิดดูดี ๆ นะ อันนั้นมันเป็นตำแหน่งที่เค้าแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการนั้น เค้าแต่งตั้งให้เป็นนักการเมืองมันเป็นตำแหน่งเค้าแต่งตั้งที่เราเป็นนักบวชหรือเป็นศาสนาต่าง ๆ มันเป็นเพียงตำแหน่งแต่ตั้ง แต่ตำแหน่งนั้น เราต้องเอาตำแหน่งนั้นมาประพฤติมาปฏิบัติหรือว่าไปประพฤติไปปฏิบัติ ให้มีปิติ มีความสุข มีเอกคุณในการประพฤติการปฏิบัติ มันจะได้สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ ให้มันสมบูรณ์ทั้งวิชาและจรณะมันต้องอย่างนี้

ความเป็นพระนั่น มันถึงเป็นได้กับทุก ๆ คน ต้องรู้เข้าใจความเป็นพระนั่น พระมันอยู่กับเรานี่แหละ อยู่ที่เราเข้าใจแล้วเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ มีปิติ มีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ มันอยู่กับเรานี่แหละ ไม่ได้อยู่ที่อื่น ไม่ต้องไปหาพระที่อื่น มันเป็นพระของคนอื่นไม่ใช่พระที่เรา

เรื่องของพระพุทธเจ้า ก็เรื่องของพระพุทธเจ้า เรื่องของพระเยซู ก็เป็นเรื่องของพระเยซู เรื่องพระอัลเลาะห์ ก็เป็นเรื่องของพระอัลเลาะห์ ไม่ใช่เรื่องของเรา เรื่องของเรา ต้องเข้าใจความเป็นพระ

เราต้องรู้เข้าใจ เราต้องรู้สมมติสัจจะเค้าแต่่งตั้งให้เราเป็นอะไร ได้เกียรติภูมิต้องตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติ เรายังต้องมีปิติมีความสุขในการประพฤติ การปฏิบัติเพื่อชีวิตของเราจะได้สมบูรณ์พูนผล

พูดถึงความสุขความดับทุกข์นี้นะให้พวกเราทั้งหลายเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้เข้าใจ มันดับทุกข์ไม่ได้นะ

เราต้องรู้จักธรรมรู้จักสภาวะธรรมเราต้องเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ ถ้าอย่างนั้นนะไม่รู้ไม่เข้าใจ มันก็จะไม่รู้การประพฤติไม่รู้การปฏิบัติ

คนเรานะปัจจุบันนี้เป็นวาระสำคัญ เราต้องรู้เข้าใจ ความดับทุกข์มันอยู่ที่ปัจจุบัน มันอยู่ที่สัมมาทิฐิ ความเห็นถูกต้อง เข้าใจถูกต้อง ปฏิบัติถูกต้อง เราต้องรู้เข้าใจ เราเดินอยู่ที่ไหนเราก็ต้องรู้เข้าใจ เรื่องเหตุเรื่องปัจจัยอย่างนี้

คนเรามาคิดดูดี ๆ นะ อย่างเรามีเงินเท่านี้แหลกเราจะให้มีมากกว่านี้ก็ไม่ได้ จะให้มีน้อยกว่านี้ก็ไม่ได้ เพราะมันมีเท่านี้ เราต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราอยากให้มีมากกว่านี้ก็เป็นทุกข์ อยากรู้มีน้อยกว่านี้มันก็เป็นทุกข์

ความดับทุกข์หรือความไม่มีทุกข์อยู่ที่รู้เข้าใจ เราต้องเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เราต้องรู้จักความพอดีหรือความเป็นประภัสสรของสิ่งที่มันมีอยู่ที่เป็นอยู่

เราต้องรู้เข้าใจในธรรมในสภาวะธรรมนั้น ถ้าอย่างนั้นเราจะไม่รู้การประพฤติ การปฏิบัติ เรายังข้ามปัจจุบันธรรม ข้ามสมมติสัจจะ ทิ้งธรรมะทิ้งทั้งอรรถะทั้ง พยัญชนะ ไม่รู้การประพฤติการปฏิบัติ

เราคิดดูดี ๆ นะ ที่ในหลวงฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดช ท่านตรัสบอกกับพสกนิกรชาวไทยและชาวโลกว่า เราต้องรู้เข้าใจ ความจริงมันมีเท่านี้ เราจะเอามากกว่านี้มันก็เป็นทุกข์ หรือว่าเราจะเอาน้อยกว่านี้เราก็เป็นทุกข์

เราต้องเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เราทั้งหลายจะไม่ได้เป็นทุกข์ เราจะเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ มีมากมันก็ต้องพอ เพราะมันมีเท่านี้แหละ มีน้อยก็ต้องพอ เพราะมันก็มีเท่านี้แหละ มีปานกลางก็ต้องพอ ถ้าไม่มีเลยก็ต้องพอนั่น เมื่อมันแก้ไข ภายนอกไม่ได้ก็ต้องมาแก้ไขที่ในนี้แหละ เราจะเข้าถึงความสงบเข้าถึงปัญญา

ถ้าไม่อย่างนั้นไม่ได้นะ เราจะเป็นคนไม่รู้จักพอ มันจะเป็นเหมือนทะเลไม่อิ่มด้วยน้ำ เป็นไฟที่ไม่อิ่มด้วยเชื้อ ที่มันเป็นนิติบุคคลตัวตน เราก็จะเป็นทุกข์โดยที่ไม่รู้ไม่เข้าใจ

เรามีเงินหลายหมื่นล้านนะ พูดถึงเราใช้เราก็ใช่ปัจจุบันนี้แหละ ที่เรามีหลายหมื่นล้านเราก็ไม่ได้ใช้หลายหมื่นล้านในปัจจุบันหรอก เพราะหลายหมื่นล้านใช้ตั้งหลายชาติมันก็ยังไม่หมดนะ

เราต้องรู้จักพอ ถ้าอย่างนั้นเราเป็นคนรายก็ไม่รู้จักพอ เราเป็นคนจนอย่างนี้ เราอยากให้มันมีมากมันก็ไม่มีนะ

เราต้องรู้เข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจเราก็แสวงหาความหลง망ายที่เป็นทุกข์เป็นนิติบุคคลตัวตน เราก็จะไปแก้ไขที่ปลายเหตุนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกพวกเราทั้งหลายว่า เราชี้เข้าใจเราจะได้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เราจะได้มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ

เราไม่เข้าใจปัญหามันก็แก้ปัญหาไม่ได้ เรียกว่าไม่รู้จักทุกข์ ไม่รู้เหตุเกิดทุกข์ ไม่รู้ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

อย่างเราเป็นคนแก่อย่างนี้เราก็ต้องพอด้วยการเป็นคนแก่ เพราะเราจะเป็นคนหนุ่มอีกไม่ได้ เพราะเป็นคนแก่ เราต้องรู้จักพอ เราเป็นคนไข้ติดเตียงอย่างนี้อยากจะให้มันวิงก์ไม่ได้เราต้องรู้จักพอ

เราต้องรู้เราต้องเข้าใจมีปิติมีเอกคุณในการประพฤติการปฏิบัติกับสิ่งที่มันมีอยู่ เป็นอยู่ ต้องเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เข้าถึงความพอดี

วันนี้อาการลมร้อนอย่างนี้มันเย็นอย่างนี้เราต้องรู้จักพอ เพราะมันเป็นอย่างนี้เราจะไปทำยังไงอีก

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งนั่น เราอยากได้สั่นเราก็ว่ามันยิ่ง อยากได้ยาวก็ว่ามันสั้น อยากร้อนเย็นอันนี้มันก็ร้อน อยากได้ร้อนก็ว่าอันนี้มันเย็น เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้ไม่มีทุกข์

คนเราจะมันเป็นโรคทางกายานน ๆ จะถึงเป็นนั้น ที่เป็นไวรัสเป็นเชื้อรา ไปบริโภคใช้ยาในซึ่เข้าไปนาน ๆ ถึงเป็นนั่น แต่โรคที่ไม่รู้ไม่เข้าใจเอ่าตัวตนเป็นที่ตั้ง มันเป็นโรคเป็นความทุกข์ตลอดกาลตลอดเวลา

เราต้องยกเลิกความไม่รู้ไม่เข้าใจหรือว่ายกเลิกตัวตนนี้แหละ

เราเข้าใจด้วยปัญญาว่าทุกอย่างจะมันเป็นธรรมเป็นสภาวะธรรม เราไม่ต้องไปทุกข์มัน ก็อ่ว่าเราเกิดมาเพื่อรู้แจ้งโลก Mara แจ้งธรรม Mara สภาวะธรรม รู้ความเป็นประภัสสรของทุกสิ่งทุกอย่างตามความเป็นจริง

วันเสาร์วันอาทิตย์เราก็มาวัดอย่างนี้แหละ

สมัยใหม่โลกสมัยใหม่เดียวันนี้แหละมีรถมีเครื่องบินมีถนนทางกีฬาด่วนสบายน้ำด้วยพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ โบสถ์ไหนพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ มัสยิดไหนพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็ไปที่นั่น

ถ้าไม่สะดวกเราก็อยู่ที่บ้านเรา เพราะคนรุ่นใหม่สมัยใหม่พัฒนาเทคโนโลยี พัฒนาวิวัฒนาการ บ้านติดแอร์ก็สะดวกกีฬาด้วย เราต้องรู้เข้าใจ

วันเสาร์วันอาทิตย์เป็นวันหยุดเป็นวันเลิกการเลิกงาน มาพัฒนาใจในจะไม่ใช่วันเสาร์วันอาทิตย์ เค้าให้เราไปเที่ยวคอนเสิร์ต ไปเที่ยวชายทะเล ไปเที่ยวในประเทศต่างประเทศอย่างนั้นไม่ใช่

มันเป็นหลักการที่ให้หมู่มวลมนุษย์ที่อาชีวิตที่ประเสริฐนี้ เวลาวันจันทร์อังคาร พุธพุหัสศุกร์เป็นวันทำงานกับการปฏิบัติธรรม แต่วันเสาร์อาทิตย์เป็นวันหยุดการทำงาน เป็นวันปฏิบัติธรรมอย่างดี呀

เราทั้งหลายจะเอาความหลงนำชีวิตไม่ได้ ต้องเอาธรรมนำชีวิต เพราะชีวิตของเรามาจากอายุขัยของเราชีวิตของเรา ส่วนใหญ่จะอยู่ได้ไม่เกินร้อยปีหรือมากกว่าร้อยปีก็มีบางเพียงเล็กน้อย

ปัจจุบัน ปี พ.ศ.๒๕๖๘ นี้ ทางศาสนาพุทธ ทางศาสนาคริสต์ ๒๐๒๔ ทางศาสนาอิสลามก็ ๑๔๔๖ เพื่อเอาศาสนาอาการประพฤติปฏิบัติธรรมนำชีวิต

ศาสนาทุกศาสนาไปในทางเดียวกันนี้แหละ มีสัมมาทิฐิมีความเห็นถูกต้องเข้าใจถูกต้อง ปฏิบัติถูกต้อง เราทั้งหลายต้องเข้าใจเรื่องศาสนา

ศาสนาไหนก็เป็นศาสนาที่ดีประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญาประกอบด้วยความดี เราย่าເອພະສາສາເປັນນິຕົບຸຄຄລຕ້ວຕນ

รายการเลิกตัวตนเราກີກເລີກເຫຍກເລີກເຮັດເລີກເຮັດເຮັດ ເຮັດມີແຕ່ມີປີຕົວມາສຸຂເອກົດຕາ ຖຸກອຢ່າງກີຈະກັບເປັນຮຽມເປັນສພາວຮຽມເປັນປະກັສສຣ ຜິວິຕຂອງເຮັດກີຈະສົງບເຍື່ນ ເປັນພະນິພານດ້ວຍຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈ

ໜັກກາປປະພັດຕິກາປປົບຕິຮຽມນະຕ້ອງໃໝ່ໜັກກາດເດີຍວັກນີ້ແລະ

ເຮັດເຮັດໜັງສື່ອເຮັດກີມີຄວາມສຸຂໃນກາຮເຮັດເຮັດໜັງສື່ອ ເພຣະກາຮເຮັດເຮັດໜັງສື່ອນະມັນຄືກາເສີຍສລະເພື່ອຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈ ເມື່ອຮູ້ເຂົ້າໃຈແລ້ວກີເອກາຮເຮັດເຮັດໜັງສື່ອໄປປະພັດຕິໄປປົບຕິ

ມີຄວາມສຸຂໃນກາຮທຳການກາເສີຍສລະ ກາຮທຳການເຮັດກີມີຄວາມສຸຂໃນກາຮທຳການ ກາຮທຳກີມີຄວາມສຸຂກັບກາຮທຳນັ້ນ ๆ

ດ້າເຮັດໄມ້ມີຄວາມສຸຂເຮັດກີມີຄວາມທຸກໆ ຄວາມທຸກໆກັບຄວາມໜີມເສຣ້າກີຄືອວັນເດີຍວັກນ ສມໍຢັ້ງຈຸບັນນີ້ເຮັດໄປຫາມອຈີຕແພທຍ໌ທີ່ວ່າໜີອຈີຕເວຊ ເຄົ້າຈະບອກວ່າເຮັດເປັນ ໂຮຄໜີມເສຣ້ານະ

ໂຮຄໜີມເສຣ້າກີໄດ້ແກ່ຄວາມເປັນນິຕົບຸຄຄລຕ້ວຕນ ຕ້ວຕນມັນກີມີແຕ່ທຸກໆເກີດຂຶ້ນ ທຸກໆຕັ້ງອຸ່ງ ທຸກໆດັບໄປ ຕ້ວຕນຄື່ອໂຮຄໜີມເສຣ້ານະ

ເຮັດທັ້ງໝາຍຕ້ອງຮູ້ເຂົ້າໃຈ ເຮັດຕ້ອງມີປີຕົມມີຄວາມສຸຂມີເອກົດຕາໃນກາຮທຳການ ໃນກາຮເຮັດ ໃນກາຮທຳການທີ່ຂ້າຮາຈການນັກກາຮເມື່ອງ ທີ່ວ່າທຳກັນທີ່ຂອງນັກບວ່ານ ມັນກີມີໜັກກາຮອຢ່າງນີ້ແລະ

เราทุกคนก็จะเป็นพระได้เหมือน ๆ กันน่ะ แต่การแต่งตัวก็อาจจะแตกต่างกันน่ะ เป็นทหารก์แต่งตัวอย่างหนึ่งเพื่อให้เป็นแบรนด์เนมของทหาร เป็นตำราจก์แต่งอีกอย่างหนึ่งเพื่อเป็นแบรนด์เนมของตำรวจ เป็นคุณครูเป็นแพทย์เป็นหมอ เป็นนักบวชก็เป็นแบรนด์เนมของท่านผู้นั้น

เราต้องรู้เข้าใจ แต่ความเป็นพระนั้นเป็นพระอยู่ที่เค้าแต่งตั้งนะ เรา ก็เอาตำแหน่งนั้นไปประพฤติปฏิบัติ ไปปีติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะตำแหน่งเค้าแต่งตั้งนั้นเป็นตำแหน่งของผู้อื่นที่เค้าแต่งตั้ง ยังไม่ใช่ตำแหน่งของเรานะ

ตำแหน่งของเราเราคิดเอาเองน่ะ เหมือนพระพุทธเจ้า ตำแหน่งของพระพุทธเจ้าท่านก็ยกเลิกตัวเองอย่างตื้น อย่างกลาง อย่างสูงสุด เป็นบารมี ๑๐ ทัศ ๒๐ ทัศ ๓๐ ทัศ อย่างตื้น อย่างกลาง อย่างละเอียด เป็นตำแหน่งของท่าน ยกเลิกตัวตนท่านก็มีปีติมีความสุขมีเอกคุณในการประพฤติการปฏิบัติ

การปฏิบัตินั้นถึงเน้นความรู้ความเข้าใจ แล้วก็เน้นมาที่ตัวเรานี่แหละ ไม่เกี่ยวกับใครเค้าจะรู้เค้าจะเห็น

การประพฤติการปฏิบัตินั่นถึงเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม ไม่เป็นตัวไม่เป็นตนนั่น เป็นความสงบเป็นปัญญา เป็นปัญญาเป็นความสงบ ยกเลิกโลกรอมหมด หั้งต่อหน้า และลับหลัง ไม่เอาความหลงนำชีวิต ทุกคนก็จะเป็นพระได้เหมือนกันทุกคน

เราทั้งหลายต้องเข้าใจความเป็นพระนั้น ไม่ต้องไปหาพระที่อื่นหรอ ก รู้เข้าใจแล้ว ก็มีปีติมีสุขเอกคุณในการประพฤติการปฏิบัติ เน้นมาที่เรา เน้นที่การประพฤติปฏิบัตินี้แหละ

การประพฤติการปฏิบัติมันต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ปฏิปathamันติดต่อต่อเนื่อง เมื่อไก่มาแล้วมันต้องติดต่อต่อเนื่อง ไก่มันฟักไข่ที่จะออกมาก็เป็นลูกไก่มันต้องใช้เวลา ๓ อาทิตย์ อาศัยความอบอุ่นของแม่ไก่ สมัยใหม่เค้าฟักด้วยไฟฟ้า ก็ ๓ อาทิตย์เหมือนกัน

การประพฤติการปฏิบัติรู้เข้าใจเรื่องสมมติสัจจะ เราถ้าเอาสมมติสัจจะมาประพฤติ มาปฏิบัติ เป็นปิติมีความสุขมีเอกคคตาเพื่อติดต่อต่อเนื่องเป็นกระบวนการ เค้าเรียกว่าเป็นกระแส รู้อริยสัจสี่รู้ความจริงแล้วเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ ผู้ที่ตกระและพระนิพพานมันมีหลักการอย่างนี้

ขออนุโมทนา กับท่านทั้งหลายนะ ท่านทั้งหลายเป็นผู้ที่ประเสริฐ เป็นผู้ที่ มีลมปราณมีโอกาสสมีเวลาพอดี กันนั่นแหล่ะ ต้องเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรง ปฏิบัติสมควร ปฏิบัติเข้าถึงความพอดี ความพอเพียงเพียงพอ เข้าถึงเศรษฐกิจพอเพียงเพียงพอ ทุกคนก็เป็นพระได้ เป็นพระได้ทุก ๆ คนไม่มีใครยกเว้น

ผู้ที่ยกเว้นก็คือคนบ้าคนสมองเสียนี่น่ะ เพราะสมองมันเสียแล้วมันเป็นคนบ้า เค้าถึงไม่เอาเรื่องกับคนบ้า ทางส่วนราชการก็ไม่เอาเรื่องกับคนบ้า ทางฝ่ายศาสนา ก็ไม่เอาเรื่องคนบ้า คนบ้านี้ทำไม่ได้ปฏิบัติไม่ได้เพราะมันบ้านนั่น ถ้าเราเอาตัวตน เป็นที่ตั้งเราก็มีเชื้อบ้านนะ เพราะตัวตนมันคือเชื้อบ้า มันเป็นดีเอ็นเอแห่งความบ้า

เราต้องยกเลิกตัวตน เอาธรรมนำชีวิต ธรรมนูญนำชีวิต

ผู้ที่ทำไม่ได้ก็คือผู้ที่เอตัวตนเป็นที่ตั้ง เรายังรู้อยู่แล้วเอตัวตนเป็นที่ตั้งมันไม่ได้
ตัวตนมันไม่ใช่ทางมันไม่มีทาง มันเป็นนิวรณ์ทั้ง ๕ อคติทั้ง ๕ มันเป็นนิติบุคคลตัวตน

ขออนุโมทนา กับท่านทั้งหลายนะ ให้เอวันจันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสศุกร์ นั่น
เป็นวันทำงาน กับการปฏิบัติธรรม แล้ววันเสาร์ วันอาทิตย์ เป็นวันเน้นเรื่องจิตเรื่องใจ
เน้นเรื่องสติ สัมปชัญญะ ให้สมบูรณ์ด้วยความรู้ ความเข้าใจ เข้าสู่ความสงบความวิเวก

เราจะเข้าสู่ความวิเวกได้เราต้องรู้ต้องเข้าใจ เรายกเลิกตัวตน เมื่อไร เราก็จะธรรมะ
ประวินัย ความวิเวก ก็จะวิเวกจากสิ่งที่มีอยู่นี้ แหล่ง ไม่ใช่วิเวกจากสิ่งที่ไม่มี ทุกอย่าง
ก็มีอยู่อย่างนี้ แหล่ง เมื่อเรายกเลิกทุกสิ่งทุกอย่าง มันก็จะเก้อ ๆ ของมันอยู่อย่างนั้น
เราทั้งหลาย ก็จะมีแต่ความสงบ มีแต่ปัญญา มีแต่ปัญญา มีแต่ความสงบ

เราเอารือษาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นหลักไว้

ท่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกพวกเราว่า ทั้งหลายทุกสิ่งทุกอย่างนั้น
เราต้องรู้เข้าใจ เราอย่าได้ประมาท ภาระการประพฤติการปฏิบัติอยู่ที่ปัจจุบัน
ต้องรู้เข้าใจ ท่านทั้งหลายจะยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเดิด นี้เป็นพระว่า
ในครั้งสุดท้ายท่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก่อนที่จะเสด็จดับขันธปรินิพพาน
ที่เมตตาบอกพวกเราว่า ท่านทั้งหลายจะยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเดิด
ด้วยความรู้ ความเข้าใจ